

Keuzedeel mbo

Gezonde leefstijl in de kinderopvang

Code

K1306

Ontwikkeld door: SBB in samenwerking met het programma Gezonde Kinderopvang, mboRijnland, Summa College en Stichting Consortium Beroepsonderwijs

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

1. Algemene informatie

D1: Gezonde leefstijl in de kinderopvang

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Het programma Gezonde Kinderopvang* ondersteunt organisaties in de kinderopvang bij het implementeren en borgen van een gezonde en veilige omgeving binnen de eigen organisatie in het dagelijks werk en beleid. Via de train-de-trainer Een Gezonde Start zijn inmiddels zo'n 1200 kinderopvangmedewerkers en ruim 100 ROC docenten opgeleid tot coach Gezonde Kinderopvang, het aanspreekpunt voor gezonde leefstijl binnen hun organisatie. De beginnend beroepsbeoefenaren die dit keuzedeel hebben behaald, kunnen zich na het keuzedeel verder specialiseren tot coach Gezonde Kinderopvang.

Dit keuzedeel is bedoeld voor pedagogisch medewerkers, medewerkers sport en bewegen in de kinderopvang en onderwijsassistenten bij een IKC of brede school.

*Het programma Gezonde Kinderopvang wordt gefinancierd door de ministeries VWS en SZW en gecoördineerd door het RIVM en het Voedingscentrum.

Relevantie van het keuzedeel

De kinderopvang is in beweging, ook als het gaat om het onderwerp gezonde leefstijl. De kinderopvang ziet zichzelf als een belangrijke schakel in het aanleren van gezonde gewoontes bij (jonge) kinderen en steeds meer kinderopvangorganisaties zijn bezig vorm te geven aan hun rol als mede-opvoeder bij het bevorderen van een gezonde leefstijl. Beginnend beroepsbeoefenaren in de kinderopvang zijn deskundigen als het gaat om opvoeden en beschikken over een heel arsenaal aan pedagogische vaardigheden die ook in te zetten zijn voor het aanleren en stimuleren van een gezonde leefstijl bij kinderen in samenwerking met ouders/vervangende opvoeders. De grote vraag naar de train-de-trainer 'Een Gezonde Start' toont aan dat er in de kinderopvang behoefte is aan beginnend beroepsbeoefenaren met kennis en kunde op het gebied van gezonde leefstijl. De beginnend beroepsbeoefenaren die dit keuzedeel volgen, kunnen op verschillende manieren een bijdrage leveren aan het bevorderen van een gezonde leefstijl op de locatie waar ze werken.

Beschrijving van het keuzedeel

Dit keuzedeel biedt een verdieping gericht op het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen in de kinderopvang. In het keuzedeel komen diverse leefstijlthema's aan bod. De beginnend beroepsbeoefenaar leert verschillende manieren om een gezonde leefstijl in de kinderopvang te bevorderen: een bijdrage leveren aan voorstellen voor verbeteringen in de organisatie op het gebied van gezonde leefstijl, projecten in samenwerking met organisaties in het (lokale) netwerk en voorlichting naar ouders/vervangende opvoeders en collega's.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Draagt bij aan een gezonde kinderopvang

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar signaleert en benut kansen om een gezonde leefstijl in de kinderopvang te bevorderen. Zijn/haar werk vraagt specialistische kennis van diverse leefstijlthema's en sociale en communicatieve vaardigheden. De complexiteit van zijn/haar werkzaamheden zit voornamelijk in de diversiteit van de werkzaamheden en de variatie in leefstijlthema's. Dit vraagt van de beginnend beroepsbeoefenaar dat hij/zij flexibel kan schakelen binnen de richtlijnen en doelstellingen van de organisatie. De variatie aan leefstijlthema's en steeds veranderende inzichten over een gezonde leefstijl vragen tevens een lerende houding.

*De werkzaamheden en kennis en vaardigheden in dit keuzedeel zijn gericht op kinderen van 0 tot 12 jaar.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar voert zijn/haar werkzaamheden deels zelfstandig uit, deels in samenwerking met collega's en in- en externe deskundigen uit het netwerk rondom de organisatie. Hij/zij draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de eigen werkzaamheden en zijn/haar aandeel in de samenwerking. Eindverantwoordelijkheid ligt bij de leidinggevende, de coach Gezonde Kinderopvang of de Pedagogisch coach.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van gezonde voeding in relatie tot de ontwikkelingsfase en de culturele achtergrond van een kind
- heeft specialistische kennis van een gezonde slaap/rust balans in relatie tot de ontwikkelingsfase van een kind
- heeft specialistische kennis van een gezond gewicht in relatie tot de ontwikkelingsfase van een kind
- heeft specialistische kennis van beweegmogelijkheden en uitdagend spel in relatie tot de (motorische) ontwikkelingsfase van een kind
- heeft specialistische kennis van het belang van zonbescherming voor kinderen
- heeft kennis van sekse, gender en seksuele diversiteit
- heeft specialistische kennis van gezondheidsverschillen, inclusiviteit en diversiteit in relatie tot leefstijl
- heeft kennis van de invloeden van natuurbeleving op de gezondheid van kinderen
- heeft specialistische kennis van de invloeden van (sociale)media op kinderen
- heeft kennis van het netwerk van landelijke en lokale (kennis)organisaties die actief zijn op het terrein van gezonde leefstijl
- kan gezond gedrag bij kinderen bevorderen op diverse leefstijlthema's, zoals: voeding, bewegen, slaap/rust, uitdagend spel, gewicht, seksuele ontwikkeling, mediawijsheid, zonbescherming en natuur
- kan reflecteren op de eigen leefstijl aan de hand van kenmerken van een gezonde leefstijl
- kan samenwerken aan gezonde leefstijlprojecten voor kinderen in een multidisciplinair team
- kan sociale en communicatieve vaardigheden toepassen in gesprekken, voorlichtingsbijeenkomsten en overleggen t.b.v. het bevorderen van een gezonde leefstijl in de kinderopvang
- kan motivatietechnieken toepassen bij het bevorderen van een gezonde leefstijl
- kan voorstellen voor aanpassingen in beleid en uitvoering formuleren en onderbouwen
- kan presentatievaardigheden toepassen bij het geven van voorlichting over leefstijlthema's
- kan onderzoeksvaardigheden toepassen

D1-K1-W1: Signaleert en benut kansen voor het bevorderen van een gezonde leefstijl in de kinderopvangorganisatie

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar onderzoekt mogelijkheden voor het bevorderen van een gezonde leefstijl van het kind/de kinderen op de locatie of groep. Hij/zij bekijkt hiervoor het pedagogische beleidsplan van de locatie aan de hand van de leefstijlthema's, observeert dagelijkse activiteiten en voert gesprekken met collega's. Hij/zij legt de bevindingen vast. Op basis van de bevindingen doet hij/zij voorstellen voor aanpassingen in beleid en uitvoering gericht op leefstijlthema's. Hij/zij bespreekt de voorstellen met de leidinggevende en/of de verantwoordelijke functionaris.

Resultaat

Voorstellen voor aanpassingen in beleid en uitvoering gericht op leefstijlthema's.

D1-K1-W1: Signaleert en benut kansen voor het bevorderen van een gezonde leefstijl in de kinderopvangorganisatie

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gaat methodisch te werk bij het onderzoeken en benutten van kansen voor het bevorderen van een gezonde leefstijl;
- legt de bevindingen nauwkeurig vast;
- vertaalt de bevindingen op deskundige wijze naar voorstellen voor aanpassingen;
- brengt de voorstellen duidelijk over, zowel schriftelijk als mondeling.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Onderzoeken

D1-K1-W2: Levert een bijdrage aan projecten over leefstijlthema's

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar neemt deel aan projecten en activiteiten over leefstijlthema's. Hij/zij werkt hiervoor samen met collega's en organisaties uit het (lokale) netwerk van de kinderopvangorganisatie, zoals scholen, sportverenigingen, welzijnsorganisaties, gemeenten of kennisorganisaties. De beginnend beroepsbeoefenaar neemt deel aan overleg en afstemming en organiseert en begeleidt projectactiviteiten in zijn/haar organisatie.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een bijdrage geleverd aan projecten over leefstijlthema's.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- neemt actief deel aan projecten en activiteiten;
- werkt constructief samen met collega's en betrokkenen uit het (lokale) netwerk;
- werkt methodisch bij het organiseren en begeleiden van projectactiviteiten.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Relaties bouwen en netwerken

D1-K1-W3: Geeft informatie, voorlichting en advies over een gezonde leefstijl

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar geeft in samenwerking met (externe) deskundigen informatie aan ouders/vervangende opvoeders over leefstijlthema's in voorlichtingsbijeenkomsten, workshops, ouderavonden of oudergesprekken, bijvoorbeeld over: voeding, bewegen, slaap/rust, uitdagend spel, gewicht, seksuele ontwikkeling, mediawijsheid, zonbescherming, natuur. In afstemming met (externe) deskundigen bereidt hij/zij de voorlichting of gesprekken voor door keuzes te maken voor inhoud, vorm en taakverdeling. Tijdens de voorlichting en gesprekken geeft de beginnend beroepsbeoefenaar informatie over leefstijlthema's en reikt mogelijkheden aan voor toepassingen in de thuissituatie of in de kinderopvang. De beginnend beroepsbeoefenaar geeft tevens informatie en tips aan collega's over diverse leefstijlthema's in overleggen en gesprekken met collega's.

Resultaat

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft passende informatie, voorlichting en advies gegeven over leefstijlthema's.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- maakt voor de voorlichting en gesprekken doelbewuste keuzes (opbouw, informatie) die passen bij de doelgroep;
- werkt constructief samen met (externe) deskundigen;
- geeft op deskundige wijze voorlichting en advies;
- maakt doelmatig gebruik van technische hulpmiddelen;
- stimuleert ouders/vervangende opvoeders en collega's op positieve wijze tot een gezondere leefstijl;
- voert de gesprekken met ouders/vervangende opvoeders op respectvolle wijze.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Analyseren, Onderzoeken